

שיחות הר"ן קי"ז

בכפר אוסיאטין סמוך לעיר מעדווידווקע שם היה דר חמיו זכרוננו לברכה ושם היה עיקר גדולו שנעשה חמיו כשהיה בן י"ג שנה, אע"פ שגם לפני י"ג היה במדרגה נוראה שאין לשער, אבל עיקר הגדלת המוחין מי"ג עד שנת כ' וזה היה שם בכפר אוסיאטין. ושם הולך נהר גדול ועליו גדלים קנה וסוף הרבה למאד מאד. היה דרכו בקדש של אדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק וקדוש לברכה שהיה לוקח לפעמים ספינה קטנה ושט עימה בעצמו לתוך הנהר הנ"ל אף על פי שלא היה יכול היטב להנחיל ספינה זאת, אף על פי כן היה שט עמה עד אחורי הקנה וסוף, עד המקום שלא היו רואין אותו עוד ושם עשה מה שעשה בעבודת השם יתברך בתפלה והתבודדות אשרי לו כי באמת זכה למה שזכה כנראה בחוש בספריו הקדושים.

התניא כי שמחה אמיתית זה לא רק מבחי' בינה רק מספי' הכתר. והכלל הוא שבכלל מאתיים מנה, וכשזוכה לכתר בודאי זוכה לחכמה ובינה שמשם כל התוה"ק. כיון שזכה לספירת הכתר זכה ממילא לחכמה ובינה.

והבעש"ט הק' היה עובד על אהבת ישראל בלי סוף, למעלה מכל המדרגות שיכולים להשיג, וסיפר הבעש"ט שהיה לו תלמיד שנשק לבנו, אמר לו הבעש"ט אני אוהב אפי' פושעי ישראל הגדול ביותר, יותר ממה שאתה אוהב הבן שלך. וזו גם הסיבה שעל ידי ענין אהבת ישראל כשזוכה להתקשר לכלל ישראל במדרגת היחידה שאוהב כל יהודי באמת, זה מעורר ספירת הכתר

הנה רביה"ק זכה להיות מצדיקי האמת יחידי הדורות, ואע"פ שעסק בכל מיני עבודות ה' אבל בעיקר היה עוסק בתפילה והתבודדות. כי כל צדיק יש לו פתח שהוא פותח לו הדרך, ורבינו האריז"ל אמר שזכה למה שזכה ע"י שמחת המצוות אע"פ שגם היה עוסק בתפילות ובקשות כמ"ש בעמק המלך שהיה בוכה בכיות נוראות על כל סוד, ולא היה מדבר כל השבוע ולומד כל הזמן לבד הרבה שנים, אעפ"כ גילה לאיש סודו שעיקר מה שזכה לדרגתו היה בזכות שמחת המצוות שהיה לו בכל מצוה יותר מאדם גשמי שמקבל אלף אלפים דינרי זהב, בודאי שכשתשוקתו לכסף יש לו שמחה עצומה, כן היה לרבינו האריז"ל שמחה בכל מצוה בזכות עד נפתחו לו כל ארבות השמים, ופי' בעל

וממילא זוכה לחכמה ובינה וזוכה לסודות התורה.

ורביה"ק גילה שיכולים להגיע לספירת חתך ע"י הסוד שנקרא 'כתר מלכות', כי התפילה היא בחי' מלכות, ונודע שמלכות דכל עולם היא כתר לעולם התחתון ממנו, והנה כתיב (תהלים קמ"ה י"ג): 'מלכותך מלכות כל עולמים', ואין חכונתה שישנן י' ספירות ואח"כ מלכות ואח"כ עוד כתר וכו' אלא כמו שגילה ר' ישראל סרוג, שהמלכות היא ספירה אחת בלבד בכל העולמות, ואותה מלכות היא תמיד פה ושם. והמלכות נעשה כתר, בסוד כתר מלכות בראשו, לכן צריך לדעת שע"י התפילה שהיא מידת המלכות עולים בכל עולם ועולם.

וישנן כמה תפילות שהאדם מבקש לה', ואח"כ ע"י התפילה נכנס להתדבקות בה' בכיסופין כאלה לה' עד שמגיע לבחי' בדידות, וב"ד הוא בחי' חכמה, כמ"ש 'בד קודש' וקדש הוא חכמה כנודע, ומי שמרגיש שכל המציאות הוא רק אלקות זה בחי' חכמה, ומי שנכלל לגמרי בה' זה סוד התבודדות, שהיא בחי' בדידות שלמעלה מהבדידות, וכיסופין כאלה שרוצה רק את ה' אין בזה מילים, שנכלל בה' לגמרי, בבחי' (והר"א רי"ז ע"ב) 'לאשתאבא בגופא דמלכא' בסוד אני ואין, וכל המציאות שלו רק ה', רק המציאות של השי"ת. וכל זה אם אדם זוכה לקיים בכל יום שעה התבודדות, לא רק סתם להתפלל לה' אף שבדאי שזה ההתחלה, לקבוע כל יום לבקש כל על הצרכים, זה רק התחלה, דהעיקר להתפלל כ"כ עד שמבטל

המציאות והגשמיות שלו ומרגיש שאין שום מציאות רק השי"ת, וכמו שכתב רבינו ז"ל בסימן נ"ב הנעור בלילה, "אך לזכות לזה להכלל לחזור בשרשו, דהינו ולהכלל באחדות השם יתברך, שהוא מחויב, המציאות אפשר לזכות כי אם על ידי בטול שיבטל עצמו לגמרי, עד שיהיה נכלל באחדותו יתברך. ואי אפשר לבוא לידי בטול, כי אם על ידי התבודדות כי על ידי שמתבודד ומפרש שיחתו בינו לבין קונו, על ידי זה הוא זוכה לבטל כל התאוות והמדות רעות, עד שזוכה לבטל כל גשמיותו, ולהכלל בשרשו".

כי בתחילה צריך לבקש לטהר עצמו מכל המדות רעות, כי ע"י מדות רעות לא יכול להיות בטל לה', וכן כשיש לאדם ריבוי בעיות כל הבעיות מפריעים לו מן דביקות והתקשרות לה', וע"י שמתפלל ומאמין שה' שומע תפילתו נעשה לו טוב על לבו, כי היתה לו בעיה בחסרון כסף, והוא מבקש ובוטח בה' נעשה לו קל על הלב ויכול כבר להיות דבוק בה' ולא מפריע לו כבר חסרון הכסף, וכן הוא ברוחניות שלא מתפלל ולא לומד מספיק ומבקש מה' על כל החסרונות מעבודתו, אח"כ נכנס לבטחון שהשי"ת יסדר לו הכל וכן יצליח בתו"ת, עד שכל זה גם לא מפריע לו ואז כבר מרגיש יותר את אור ה'. כי אור ה' לא מאיר במקום שאינו שלם, היינו כשיש חסרון ובעיות, דה' לא שורה על דבר חסר רק בדבר שלם, ורק בדבר הבטל לפניו. ושם ממלא כל החסרונות בתחילה, ולכן צריך לבקש ממנו על כל החסרונות בגשמיות ורוחניות עד שירגיש טוב אחר

והיה רגיל לספר זאת ורצה להכניס בלבנו שכך צריך כל אחד ואחד לצעק להשם יתברך ולשא לבו אליו יתברך כאלו הוא באמצע הים תלוי על חוט השערה, והרוח סערה סוער עד לב השמים עד שאין יודעין מה לעשות וכמעט אין פנאי אפלו לצעק אבל באמת בודאי אין לו עצה ומנוס כי אם לשא עיניו ולבו להשם יתברך וכך צריכין בכל עת להתבודד ולצעק להשם יתברך כי האדם בסכנה גדולה בזה העולם כאשר יודע כל אחד בנפשו והבין הדברים היטב:

כי באמת זוהי המציאות שלנו בעוה"ז וכמו שאמר רבינו ז"ל (לקו"מ ח"ב מ"ח) שצריך האדם לעבור בזה העולם על גשר צר מאד מאד.

כי צריכין לצעוק, כמו אמר הרזניער שרואים שיש אנשים שיכולים לילך על החבל מצד אחד לשני, ואם מסיח דעת לרגע מיד הוא נופל, ומוכן כל רגע ליפול, כשיסיח דעת לרגע. וצריך כח ריכוז נורא בכל רגע להיות במקום הנכון בלבד, ואם אפי' לחצי רגע נוטה זה כבר לאחר מעשה, ככה הוא אדם בעוה"ז, ובאמת גם לאחר שהאדם נפל יכולים למפרע לתקן הכל, אבל חלילה כל נפילה אפי' הקטנה ביותר זוהי סכנה עצומה מאד, ואין יודעים מה שמקלקלים אע"פ כשצריך להאמין שיכולים לתקן הכל, עכ"ז צריך לדעת שאנו בסכנה וצריכין ולצעוק לה' בפנימיות הלב.

ורבינו סיפר שיש לפעמים שהאדם רוצה לצעוק צעקה אמיתית, וזה רק

התפילה וכל החסרונות הולכים להם, וע"י שאדם בוטה ויש לו כבר בידים הכל, ואח"כ עוד נשאר שהוא מציאות, זה לא טוב, כי ה' אינו שורה רק בדבר הבטל לפניו, ואז צריך להתפלל שיזכה להתבטל, ואז הוא מרגיש מציאות ה', ואז אתה נכנס להתבודדות אמיתית.

וכשאדם זוכה לעסוק בזה כל יום ויום, וזוכה למדריגת ספי' הכתר וזוכה ממילא לחכמה ובינה בסוד בכלל מאתיים מנה, אזי ממילא מקבל שפע רוחני וגשמי וכל נגלות ונסתרות התורה.

מוענין הספינה הנ"ל, שהלך עם הספינה לתוך הנהר והוא לא ידע להנהיג הספינה וכשבא בתוך הנהר רחוק מהיבשה ולא ידע כלל מה לעשות כי הספינה מתנודדת וכמעט שטבע הם ושלום ואז צעק להשם יתברך והרים ידיו אליו בראוי:

ענין 'בראוי', הינו לעורר פנימיות היחידה שבנפש, דכשהאדם בסכנה אזי מתעוררת היחידה שבנפש. כי אז יודע שאין אף אחד יכול לעזור לו רק ה' לבד ואז באמת דבוק אליו ית', ומרגיש דביקות גדול בה'.

וכן כשהיה תלוי בידיה על החומה בטבריה כשרצה לברוח מהעיפוש רחמנא לצלן וכו', וראה תחתיו הים כנרת וכמעט כמעט שיפול כמבואר במקום אחר בספור הנסיעה שלו לארץ ישראל, אז גם כן צעק בלבו להשם יתברך בראוי היינו שעורר הנקודה של פנימי פנימיות הלב.

כדוגמת צעקה ואין זה באמת, דאנו מתפללים הרבה פעמים אבל לא בפנימיות הלב לאמיתו רק כביכול באמת, ואמר רבינו ז"ל (סימן קי"ב) וכן רמ"מ ויטבסקר שצריך להתפלל כל ימיו ולוואי יזכה לדבר דיבור אחד של אמת ור' מנדלי אומר אפי' אות אחד.

ר' פינחס קוריצער סיפר שבתחילת עבודתו היה מתפלל בכחות עצומים עד שנפלו ממנו השינים, אחד סיפר לו על איזה צדיק שנפלו לו השינים מרוב עבודת התפילה ואמר לו "זה אני", וכן היה אצל היהודי הקדוש, מרוב יגיעה בתפילה, אבל אמר שבסוף ראה שהעיקר זה מילה אחת באמת, שזה למעלה מכל היגיעות, אע"פ שזה דבר גדול להתפלל בכל הכחות, אצל הקב"ה עיקר חשוב האמת, והצדיקים מרוב

דביקותם לא ראו עליהם כל תנועה, לכן צריכין להתפלל כל ימי חיינו שנזכה לאמת, ובודאי שצריך להתפלל בכחות כדי להגיע לאמת, כי צריך הרבה תפילות לזכות לכך, ור' אלימלך אמר שהכה"ג נכנס לפני ולפנים נאמר בו 'וכבר אמר אנא ה'', חיינו שצריך לומר מאה פעמים אנא ה' כדי שפעם אחד יסכימו משמים שתיכנס לפני ולפנים ויאמר אנא ה', ואם מרגיש שדיבר לפני ה' בלב אמת, זה נקרא שנכנס לקודש הקדשים, מה שמרגישים שלא התפללנו כראוי סימן שאנו בחוץ.

ולזה אנו צריכים לבקש שנזכה להתפלל בלב אמת, שבוזה אנו נכנסים לקה"ק והתפילה מיד מתקבלת כתפילת הכה"ג. ה' יזכנו להתפלל בלב אמת לפני ה' בביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

